

ODEŚLANIE PREJUDYCJALNE

Warszawa, dnia 30 czerwca 2020 roku

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
Rue du Fort Niedergrünewald
L-2925 Luxembourg

Sąd odsyłający: Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie
XVI Wydział Cywilny
Sędzia Sądu Rejonowego Kamil Malewicki
Sygnatura akt sprawy sądu odsyłającego: **XVI Co 1713/19**

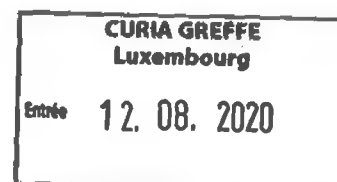
Dane kontaktowe:

Sędzia Sądu Rejonowego Kamil Malewicki
Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie
XVI Wydział Cywilny
ul. Ogrodowa 51A
00-873 Warszawa
POLSKA

Strony postępowania:

Wierzyciel: Europejska Agencja Chemikaliów z siedzibą w Helsinkach
reprezentowana przez adwokata Pawła Mateja
adres dla doręczeń:
DLA Piper Giziński Kycia sp. k.,
ul. I.L. Pereca 1
00-849 Warszawa

Dłużnik: Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o.
z siedzibą w Bochni
reprezentowana przez radcę prawnego Wojciecha Dmitrowskiego
adres dla doręczeń:
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. z siedzibą w
Bochni
ul. Poniatowskiego 24
32-700 Bochnia

Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie XVI Wydział Cywilny działając na podstawie art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej z dnia 25 marca 1957 roku (dalej również jako: „TFUE”) zwraca się do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym w odpowiedzi na następujące pytania:

I. Pytania:

1. Pytanie nr 1:

Czy art. 299 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej powinien być rozumiany w ten sposób, że należy stosować go wyłącznie do decyzji wydanych przez Radę, Komisję lub Europejski Bank Centralny, czy też także do decyzji Europejskiej Agencji Chemikaliów wydawanych w przedmiocie nałożenia dodatkowej opłaty administracyjnej?

2. Pytanie nr 2:

Czy zapis w art. 299 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej stanowiący, że klauzula wykonalności jest nadawana, bez jakiegokolwiek kontroli innej niż weryfikacja autentyczności tytułu, należy rozumieć w ten sposób, że sąd krajowy orzekając w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności i stosując krajowe przepisy procedury cywilnej nie jest uprawniony do badania, czy roszczenie stwierdzone tytułem egzekucyjnym uległo przedawnieniu?

II. Stan faktyczny sprawy i postępowanie przed sądem krajowym

3. W dniu 02 października 2012 roku Dyrektor Wykonawczy Europejskiej Agencji Chemikaliów wydał decyzję nr SME(2012)3472, w której wskazał, że w chwili składania dokumentów rejestracyjnych Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. była dużym przedsiębiorstwem zgodnie z wyżej wymienionym Zaleceniem Komisji 2003/361/WE i w związku z tym nie kwalifikowała się do opłat ulgowych przysługujących małemu przedsiębiorstwu i w konsekwencji obciążyła się ją kwotą stanowiącą wyrównanie do poprawnego poziomu opłat dla dużych podmiotów zgodnie z Rozporządzeniem w sprawie opłat oraz opłatą administracyjną w wysokości 20.700 EUR. Spółka otrzymała powyższą decyzję w dniu 08 października 2012 roku, Nie złożyła na nią skargi, wobec czego decyzja stała się prawomocna i wykonalna.

4. W dniu 02 stycznia 2019 roku Europejska Agencja Chemikaliów (jako wierzyciel) wystąpiła do Sądu z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności na powyższą decyzję nr SME(2012)3472 z dnia 02 października 2012 roku, co do obowiązku zapłaty na rzecz Wierzyciela kwoty 20.700 EUR przeciwko Miejskiemu Przedsiębiorstwu Energetyki Ciepłej sp. z o.o. (jako dłużnikowi). Wierzyciel powołując się na art. 288, art. 291 oraz 299 TFUE podniósł, że przedmiotowa decyzja nr SME(2012)3472 stanowi tytuł egzekucyjny, której na podstawie procedury cywilnej obowiązującej w Rzeczypospolitej Polskiej można nadać klauzulę wykonalności i wszcząć postępowanie egzekucyjne.
5. Postanowieniem z dnia 24 lipca 2019 roku Referendarz sądowy w tutejszym Sądzie orzekł zgodnie z żądaniem Wierzyciela.
6. Od wyżej wymienionego postanowienia Dłużnik w dniu 10 stycznia 2020r. wniósł skargę, zaskarżając je w całości i wnosząc o jego zmianę poprzez oddalenie wniosku Wierzyciela, ewentualnie aby sąd odmówił nadania klauzuli wykonalności. Zaskarżonemu postanowieniu zarzucił:
 - a. błędną wykładnię art. 299 i art. 291 TFUE polegającą na przyjęciu, że decyzja Europejskiej Agencji Chemikaliów stanowi tytuł egzekucyjny, względem którego należy stosować przepisy postępowania cywilnego. Wskazał, że gdyby powyższe było wolą prawodawcy Unii to wskazałby to wprost, tak jak uczynił to w przypadku niektórych innych instytucji unijnych. Zwrócił również uwagę, że Referendarz sądowy dokonał rozszerzającej wykładni art. 299 TFUE dodając, że wierzyciel mógł zainicjować postępowanie w trybie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, które nie ograniczałoby się jedynie do weryfikacji autentyczności tytułu;
 - b. naruszenie art. 299 TFUE, art. 58b Rozporządzenia Komisji (WE/Euratom) nr 2343/2002 z dnia 19 listopada 2002 roku w sprawie ramowego rozporządzenia finansowego dotyczącego organów określonych w artykule 185 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich (dalej również jako: „Rozporządzenie nr 2343/2002), art. 1 ust 3 w zw. z art. 73a rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 roku w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich (dalej również jako: „Rozporządzenie nr 1605/2002) oraz art. 66 Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 1271/2013 z dnia 30

września 2013 roku w sprawie ramowego rozporządzenia finansowego dotyczącego organów, o których mowa w art. 208 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 (dalej również jako: „Rozporządzenie nr 1271/2013”), podnosząc, że organ krajowy nadając klauzulę uprawniony jest nie tylko do zbadania autentyczności tytułu egzekucyjnego, ale również tego czy wierzyciel wystąpił z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności przed upływem terminu przewidzianego w przepisach wspólnotowych na jego złożenie.

- c. w wyżej wymienionej skardze dłużnik złożył również wniosek o wystąpienie do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z pytaniem prejudycjalnym, czy art. 299 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej należy interpretować w ten sposób, że należy stosować go wyłącznie względem decyzji wydanych przez Radę, Komisję lub Europejski Bank Centralny, czy też także do decyzji Europejskiej Agencji Chemikaliów wydawanych przez wyżej wymienioną agencję w przedmiocie nałożenia dodatkowej opłaty administracyjnej.
7. Sąd krajowy w związku z wnioskiem Dłużnika o zwrócenie się do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z pytaniem prejudycjalnym o treści jak pytanie nr 1 niniejszego wniosku, uznaje, iż jest zobowiązany wnieść sprawę do Trybunału. Orzeczenie wydane w sprawie XVI Co 1713/19 ze skargi Dłużnika nie podlega bowiem zaskarżeniu według prawa polskiego. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 02 kwietnia 1997 roku (Dz.U. 1997 Nr 78, pozycja 483) w art. 176 stanowi, iż postępowanie sądowe jest co najmniej dwuinstancyjne (§ 1), a ustrój i właściwość sądów oraz postępowanie przed sądami określają ustawy (§ 2). Taką ustawą jest m.in. ustawa z dnia 17 listopada 1964 roku Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz.U. z 2019 roku, pozycja 1460; dalej również jako: „k.p.c.”). Zgodnie z art. 767^{3a} k.p.c. wniesienie skargi na postanowienie referendarza sądowego nie powoduje utraty mocy przez zaskarżone postanowienie. Sąd rozpoznaje skargę w składzie jednego sędziego, jako sąd drugiej instancji, stosując odpowiednio przepisy o zażaleniu. Rozpoznając skargę, sąd wydaje postanowienie, w którym zaskarżone postanowienie referendarza utrzymuje w mocy albo je zmienia. Zasada dwuinstancyjności w tym wypadku realizowana jest przez postanowienie sądu rozpoznającego skargę na orzeczenie referendarza, działającego jako sąd II instancji. Od postanowienia sądu nie przysługuje środek odwoławczy, ani inny środek zaskarżenia, co skutkuje tym, że postanowienie to staje się prawomocne (art. 363 § 1 kodeksu postępowania cywilnego).

8. Ponadto sąd krajowy dostrzegł z urzędu konieczność zadania w trybie art. 267 TFUE dodatkowego pytania dotyczącego kompetencji podmiotu nadającego klauzulę wykonalności na zasadzie art. 299 TFUE do oceny czy objęte takim tytułem roszczenie uległo przedawnieniu.
9. Przedstawienie pytań prejudycjalnych zostało poprzedzone debatą stron postępowania w formie pisemnej.

III. Ramy prawne

10. Prawo Unii Europejskiej:

- a. Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej z dnia 25 marca 1957 roku

Artykuł 288. (dawny artykuł 249 TWE)

W celu wykonania kompetencji Unii instytucje przyjmują rozporządzenia, dyrektywy, decyzje, zalecenia i opinie.

Rozporządzenie ma zasięg ogólny. Wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich.

Dyrektywa wiąże każde Państwo Członkowskie, do którego jest kierowana, w odniesieniu do rezultatu, który ma być osiągnięty, pozostawia jednak organom krajowym swobodę wyboru formy i środków.

Decyzja wiąże w całości. Decyzja, która wskazuje adresatów, wiąże tylko tych adresatów.

Zalecenia i opinie nie mają mocy wiążącej.

Artykuł 299. (dawny artykuł 256 TWE). 410) Akty Rady, Komisji lub Europejskiego Banku Centralnego, które nakładają zobowiązanie pieniężne na podmioty inne niż Państwa, stanowią tytuł egzekucyjny.

Postępowanie egzekucyjne jest regulowane przez przepisy procedury cywilnej obowiązujące w Państwie, na terytorium którego ma ono miejsce. Klauzula wykonalności jest nadawana, bez jakiegokolwiek kontroli innej niż weryfikacja autentyczności tytułu, przez wyznaczony w tym celu przez rząd Państwa Członkowskiego organ krajowy, o którym zostanie powiadomiona Komisja i Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

Po dopełnieniu tych formalności na wniosek zainteresowanego, może on przystąpić do egzekucji zgodnie z ustawodawstwem krajowym, wnosząc sprawę bezpośrednio do właściwego organu.

Postępowanie egzekucyjne może być zawieszona wyłącznie na mocy orzeczenia Trybunału. Jednakże kontrola prawidłowości przeprowadzenia egzekucji podlega właściwości sądów krajowych.

Artykuł 291

1. Państwa Członkowskie przyjmują wszelkie środki prawa krajowego niezbędne do wprowadzenia w życie prawnie wiążących aktów Unii.
2. Jeżeli konieczne są jednolite warunki wykonywania prawnie wiążących aktów Unii, akty te powierzają uprawnienia wykonawcze Komisji lub, w należycie uzasadnionych przypadkach oraz w przypadkach określonych w artykułach 24 i 26 Traktatu o Unii Europejskiej, Radzie.
- 3.399) Do celów ustępu 2 Parlament Europejski i Rada, stanowiąc w drodze rozporządzeń zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą, ustanawiają z wyprzedzeniem przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez Państwa Członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję.
4. W nagłówku aktów wykonawczych dodaje się przymiotnik „wykonawcze” albo „wykonawcza”.

Rozporządzenie (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1907/2006 z dnia 18 grudnia 2006 roku w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dz.Urz.UE.L z 2006 roku, Nr 396, strona 1)

Artykuł 75

1. Ustanawia się Europejską Agencję Chemikaliów w celu zarządzania i w pewnych przypadkach realizacji technicznych, naukowych i administracyjnych aspektów niniejszego rozporządzenia oraz w celu zapewnienia spójności tych aspektów na poziomie wspólnotowym.

Artykuł 76

1. W skład Agencji wchodzi:
 - a) Dyrektor Agencji, który wykonuje obowiązki określone w art. 83;
 - b) Dyrektor Wykonawczy, który wykonuje obowiązki określone w art. 83;

Artykuł 83

2. Dyrektor Wykonawczy jest prawnym przedstawicielem Agencji.

Artykuł 91

1. Można wnieść odwołanie od decyzji Agencji podjętych zgodnie z przepisami art. 9, art. 20, art. 27 ust. 6, art. 30 ust. 2 i 3 oraz art. 51.

Artykuł 94.

1. Skarga na decyzję podjętą przez Radę Odwoławczą lub, w sytuacji gdy nie przysługuje odwołanie do Rady, przez Agencję może zostać wniesiona przed Sąd Pierwszej Instancji lub Trybunał Sprawiedliwości, zgodnie z postanowieniami art. 230 Traktatu.

Artykuł 100

1. Agencja jest organem Wspólnoty i ma osobowość prawną. W każdym z państw członkowskich Agencja posiada zdolność do czynności prawnych o najszerszym zakresie przyznawanym przez ustawodawstwa krajowe osobom prawnym. W szczególności może ona nabywać i zbywać mienie ruchome i nieruchome oraz stawać przed sądem.

2. Agencję reprezentuje jej Dyrektor Wykonawczy.

Rozporządzenie Komisji (WE) nr 340/2008 z dnia 16 kwietnia 2008 roku w sprawie opłat i należności wnoszonych na rzecz Europejskiej Agencji Chemikaliów na mocy rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) (Dz.Urz.UE.L 2008 Nr 107, strona 6)

Artykuł 13

1. Osoba fizyczna lub prawna, która twierdzi, iż jest uprawniona do ulgowej opłaty lub należności na mocy art. 3 do 10, powiadamia o tym Agencję w chwili składania dokumentów rejestracyjnych, aktualizacji dokumentów rejestracyjnych, wniosku, zgłoszenia, wniosku o udzielenie zezwolenia, sprawozdania z przeglądu lub odwołania, którego złożenie pociąga za sobą konieczność uiszczenia opłaty.

2. Osoba fizyczna lub prawna, która twierdzi, iż jest zwolniona z opłaty na mocy art. 74 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1907/2006, informuje o tym Agencję w chwili składania dokumentów rejestracyjnych.

3. Agencja może w dowolnym czasie zażądać dowodów potwierdzających spełnienie wymogów dla zastosowania ulgowych opłat lub należności, lub dla zwolnienia z opłat.

Jeżeli dowody, które mają zostać przedstawione Agencji, nie są w jednym z urzędowych języków Unii, załącza się do nich uwierzytelnione tłumaczenie na jeden z tych języków urzędowych.

4. Jeżeli osoba fizyczna lub prawna, która twierdzi, że jest uprawniona do ulgi lub zwolnienia z opłaty, nie może udowodnić, że jest do takiej ulgi lub zwolnienia uprawniona, wówczas Agencja pobiera pełną opłatę lub należność oraz opłatę administracyjną.

Jeżeli osoba fizyczna lub prawna, która twierdziła, że jest uprawniona do ulgi, uiściła ulgową opłatę lub należność, ale nie może udowodnić, że jest do takiej ulgi uprawniona, wówczas Agencja pobiera wyrównanie do pełnej opłaty lub należności oraz opłatę administracyjną.

Ustępy 2, 3 i 5 stosuje się *mutatis mutandis*.

11. Prawo polskie:

- a. Ustawa z dnia 17 listopada 1964 roku Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz.U. z 2019 roku, pozycja 1460)

Art. 776

Podstawą egzekucji jest tytuł wykonawczy. Tytułem wykonawczym jest tytuł egzekucyjny zaopatrzone w klauzulę wykonalności, chyba że ustawa stanowi inaczej.

Art. 777 § 1 pkt 1) do 3)

§ 1. Tytułami egzekucyjnymi są:

1) orzeczenie sądu prawomocne lub podlegające natychmiastowemu wykonaniu, jak również ugoda zawarta przed sądem;

1¹) orzeczenie referendarza sądowego prawomocne lub podlegające natychmiastowemu wykonaniu;

2) (uchylony)

2¹) (uchylony)

3) inne orzeczenia, ugody i akty, które z mocy ustawy podlegają wykonaniu w drodze egzekucji sądowej;

Art. 782¹ *(wprowadzony ustawą z dnia 04 lipca 2019 o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw / Dz.U. z 2019 roku, pozycja 1469/ i z mocy jej art. 9 ust. 4 i art. 17 pkt 1 przepis art. 782¹ k.p.c., który wszedł w życie 21 sierpnia 2019 roku, ma zastosowanie w niniejszej sprawie)*

§ 1. Sąd odmawia nadania klauzuli wykonalności, jeżeli:

1) w świetle okoliczności sprawy jest oczywiste, że wniosek jest sprzeczny z prawem albo zmierza do obejścia prawa;

2) z okoliczności sprawy i treści tytułu egzekucyjnego wynika, że objęte tytułem wykonawczym roszczenie uległo przedawnieniu, chyba że wierzyciel przedstawi dokument, z którego wynika, że doszło do przerwania biegu terminu przedawnienia.

§ 2. Prawomocne oddalenie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności na podstawie § 1 pkt 2 nie pozbawia wierzyciela prawa do wystąpienia z powództwem o ustalenie, że objęta tytułem egzekucyjnym wierzytelność nie uległa przedawnieniu. Nie dotyczy to sytuacji, gdy wierzycielowi przysługuje dalej idące roszczenie.

IV. Uzasadnienie pytań prejudycjalnych

Co do pytania pierwszego:

Czy art. 299 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej powinien być rozumiany w ten sposób, że należy stosować go wyłącznie do decyzji wydanych przez Radę, Komisję lub Europejski Bank Centralny, czy też także do decyzji Europejskiej Agencji Chemikaliów wydawanych w przedmiocie nałożenia dodatkowej opłaty administracyjnej?

12. Sąd krajowy staje przed zagadnieniem czy decyzja nr SME(2012)3472 wydana przez Europejską Agencję Chemikaliów w dniu 02 października 2012 roku stanowi tytuł egzekucyjny, który można zaopatrzyć w klauzulę wykonalności. Zgodnie bowiem z art. 776 k.p.c. podstawą egzekucji jest tytuł wykonawczy. Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej tytułem wykonawczym jest tytuł egzekucyjny zaopatrzony w klauzulę wykonalności. Z kolei art. 777 § 1 k.p.c. zawiera katalog tytułów egzekucyjnych, wśród których w pkt 3 k.p.c. wymienia inne niż w pkt 1 i 1¹ orzeczenia, ugody i akty, które z mocy ustawy podlegają wykonaniu w drodze egzekucji sądowej. Z art. 777 § 1 pkt 3 k.p.c. można zatem wywieść, że katalog tytułów egzekucyjnych nie jest zamknięty. Za tytuł egzekucyjny w rozumieniu tego przepisu niewątpliwie można uznać akty Rady, Komisji lub Europejskiego Banku Centralnego, które nakładają zobowiązanie pieniężne na podmioty inne niż Państwa i którym art. 299 TFUE nadaje status tytułu egzekucyjnego. W sprawie toczącej się przed sądem krajowym, gdyby uznać, że przedmiotowa decyzja stanowi tytuł egzekucyjny w rozumieniu art. 299 TFUE, tak jak to wywodzi Wierzyciel,

wówczas dopuszczalnym byłoby zaopatrzenie jej w klauzulę wykonalności zgodnie z polską procedurą cywilną.

13. W ocenie sądu krajowego zakres przedmiotowy art. 299 TFUE obejmuje decyzje skierowane do podmiotów prywatnych w rozumieniu art. 288 TFUE i taka decyzja wydana została przez Wierzyciela - Europejską Agencję Chemikaliów. Wierzyciel jest bowiem organem Wspólnoty, posiadającym osobowość prawną, który odpowiada za realizację rozporządzenia nr 1907/2006 w zakresie utworzenia i administrowania systemem rejestracji, oceny oraz udzielania zezwoleń i stosowania ograniczeń w zakresie substancji chemicznych na szczeblu wspólnotowym. W konkretnych dziedzinach sam podejmuje decyzje, a w innych wydaje opinie i udziela porad, na podstawie, których decyzje podejmuje Komisja. Skoro Parlament Europejski i Rada wyposażyli Europejską Agencję Chemikaliów w uprawnienia w zakresie przyjmowania aktów prawnie wiążących wobec osób fizycznych i prawnych w danych dziedzinach, które podlegają kontroli sądowej przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (art. 263, 265, 267 i 277 TFUE oraz art. 94 ust. 1 w zw. z art. 20 ust. 5 Rozporządzenia nr 1907/2006) to w przypadku skorzystania przez Europejską Agencję Chemikaliów z delegowanych uprawnień i wydania decyzji wobec podmiotu prywatnego, taką decyzję można by uznać za wykonalną w rozumieniu art. 299 TFUE. Z drugiej jednak strony art. 299 TFUE wskazuje na konkretne organy, których akty stanowią tytuł egzekucyjny, wśród których nie została wskazana Europejska Agencja Chemikaliów, a należy zauważyć, że w stosunku do niektórych instytucji unijnych, innych niż wymienionych w art. 299 TFUE, prawodawca unijny *expressis verbis* wskazuje, że decyzje wydane przez te instytucje podlegają wykonaniu w rozumieniu art. 299 TFUE (dawny art. 256 Traktatu WE), jako przykład można wskazać:

- a. art. 280 TFUE: wyroki Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej podlegają wykonaniu na warunkach określonych w artykule 299,
- b. art. 2 lit. b w zw. z art. 79 ust. 2 zd. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 roku w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 (Dz.Urz.UE.L 2012 Nr 298: Parlament Europejski, Rada Europejska, Rada, Komisja Europejska, Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej, Trybunał Obrachunkowy, Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny, Komitet Regionów, Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich, Europejski Inspektor Ochrony Danych oraz

Europejska Służba Działań Zewnętrznych mogą formalnie ustalić, że dana kwota jest należna od osób innych niż państwa członkowskie, w drodze decyzji, która stanowi tytuł egzekucyjny w rozumieniu artykułu 299 TFUE,

- c) art. 110 ust. 1 i 2. Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1001 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie znaku towarowego Unii Europejskiej: Każda ostateczna decyzja Urzędu ustalająca wysokość kosztów jest wykonalna. Wykonanie regulowane jest przepisami postępowania cywilnego obowiązującymi w państwie, na terytorium którego ma ono miejsce. Każde państwo członkowskie wyznacza jeden organ odpowiedzialny za sprawdzanie autentyczności decyzji, o której mowa w ust. 1, i przekazuje jego dane kontaktowe Urzędowi, Trybunałowi Sprawiedliwości oraz Komisji. Organ ten nadaje decyzji klauzulę wykonalności, przy czym sprawdzenie autentyczności decyzji jest jedyną formalnością.
14. Powyższe argumenty z kolei mogłyby przemawiać za przyjęciem, iż art. 299 TFUE nie ma zastosowania do aktów wydawanych przez Europejską Agencja Chemikaliów i tym samym przedmiotowa decyzja nie stanowi tytułu egzekucyjnego.
15. Z powyższych względów konieczne jest udzielenie odpowiedzi na pytanie pierwsze.
16. Co do pytania drugiego:
Czy zapis w art. 299 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej stanowiący, że klauzula wykonalności jest nadawana, bez jakiegokolwiek kontroli innej niż weryfikacja autentyczności tytułu, należy rozumieć w ten sposób, że sąd krajowy orzekając w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności i stosując krajowe przepisy procedury cywilnej nie jest uprawniony do badania, czy roszczenie stwierdzone tytułem egzekucyjnym uległo przedawnieniu?
17. Odpowiedź na pytanie drugie będzie istotna dla postępowania głównego, gdy Trybunał Sprawiedliwości uzna, że decyzje Europejskiej Agencji Chemikaliów są tytułem egzekucyjnym w rozumieniu art. 299 TFUE. W takiej sytuacji sąd w postępowaniu głównym stanie przed zagadnieniem prawnym czy weryfikacja autentyczności tytułu obejmuje również ocenę przedawnienia dochodzenia roszczenia stwierdzonego przedmiotową decyzją.
18. W polskim porządku prawnym klauzula wykonalności jest nadawana na wniosek wierzyciela (art. 782 § 1 zd. 1 k.p.c.). Sąd lub referendarz sądowy badając przesłanki dopuszczalności nadania klauzuli wykonalności ogranicza się do ustalenia, czy powołany tytuł odpowiada warunkom formalnym tytułu egzekucyjnego (art. 777 k.p.c.).

Na mocy nowelizacji dokonanej ustawą z dnia 04 lipca 2019 roku o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw do Kodeksu postępowania cywilnego dodano art. 782¹ zgodnie z którym sąd (referendarz sądowy) dodatkowo zobowiązany jest ocenić czy z okoliczności sprawy i treści tytułu egzekucyjnego wynika, że objęte tytułem wykonawczym roszczenie uległo przedawnieniu. W przypadku stwierdzenia, że roszczenie uległo przedawnieniu odmawia się nadania klauzuli wykonalności, chyba że wierzyciel przedstawi dokument, z którego wynika, że doszło do przerwania biegu terminu przedawnienia. Mając zatem na uwadze zakres kontroli dokonywany w toku postępowania klauzulowego na gruncie prawa polskiego oraz to, że z art. 299 TSUE wynika, że sąd krajowy w oparciu o przepisy prawa wewnętrznego dokonuje jedynie kontroli autentyczności tytułu egzekucyjnego, sąd krajowy powziął wątpliwości co do znaczenia zawartego w tym przepisie sformułowania „autentyczność”. W ocenie sądu krajowego sformułowanie to jest nieostre i wymaga wyjaśnienia co należy przez nie rozumieć, tj. czy sąd krajowy ma skontrolować jedynie to czy tytuł egzekucyjny pochodzi (został wydany) od instytucji unijnych wskazanych w art. 299 TSUE oraz czy nakłada zobowiązanie pieniężne na podmioty inne niż Państwa, czy też także inne kwestie, jak chociażby to czy roszczenie stwierdzone tytułem egzekucyjnym uległo przedawnieniu.

SEDZIA SĄDU REJONOWEGO
Krzysztof M. [nieczytelny]
[nieczytelny]